

Beslissen

Volgens minister president Kris Peeters wacht Vlaanderen niet. Best mogelijk, maar zeggen dat Vlaanderen zich haast, lijkt me dan ook weer overdreven. De Vlamingen die in de file staan op de ring rond Antwerpen kunnen zich niet eens haasten en aan het tempo waarmee Vlaanderen beslissingen neemt, zou dat nog wel eens even kunnen duren. Met een beetje geluk zal de kleinzoon van Peeters uiteindelijk het lint doorknippen waarmee tracé 233 van de Oosterweelverbinding geopend en de ring rond Antwerpen gesloten zal worden. Waarna hij met de helikopter stante pede zal worden overvlogen naar West-Vlaanderen om de openingsmatch in het nieuwe stadion van Club Brugge bij te wonen. Die hopelijk tegen dan weer voetbal spelen dat het aanzien waard is (geeft deze supporter met bloedend hart toe).

Dat van die kleinzoon mag u letterlijk nemen, politiek is in België gemodelleerd naar de economie: een aaneenschakeling van familiebedrijfjes. Wat u dan weer niet als kritiek moet zien van mijn kant, integendeel, dit bewijst dat onze politici gemodelleerd zijn naar hun volk: brave, goede mensen. Als je al je zoon of dochter niet aan een job helpt of in je bedrijf opneemt, wat voor mens ben je dan eigenlijk? En hoe moreel gedegenereerd moet je niet zijn om daar kritiek op te geven?

Maar ik dwaal weer af, het ging over beslissen. Eerlijk gezegd, ik heb het daar ook moeilijk mee. Elke beslissing die je neemt, kan (en zal, zou Murphy zeggen) de verkeerde zijn. Verander maar eens van rijvak in de file of van kassa in de supermarkt en je zult direct begrijpen wat ik bedoel. Kiezen is verliezen, beslissen is missen. Niet beslissen kan dus zeer verleidelijk zijn.

De mens, slim beest als hij is, heeft in de loop der tijd een massa manieren uitgevonden waarmee besloten kan worden niet te beslissen. Een veel gebruikte is het naar boven delegeren, vooral als de beslissing mogelijks niet populair zal zijn. In de politiek zou je soms denken dat de Europese Unie alleen daarvoor is uitgevonden. Alle leuke beslissingen nemen we zelf, alle lastige sturen we naar Europa. Kwestie van lusten en lasten eerlijk te verdelen. In bedrijven is dat niet anders, beslissingen worden naar boven gedelegeerd om ze vervolgens onder bakken kritiek te bedelven als ze eenmaal genomen zijn. Er is nog veel werk aan de empowerment winkel.

Ook zeer populair: het wachten op bijkomende informatie. Zolang we niet alles weten, kunnen we niets beslissen. Dus wordt er bijkomend advies gevraagd of een nieuwe studie besteld. Vanuit kwaliteitsoogpunt is het moeilijk om daar kritiek op te hebben. Kan je iemand verwijten dat hij risico's wil beperken en zo goed mogelijk wil geïnformeerd zijn?

Maar niet beslissen heeft ook nadelen: het kan geld kosten, er kunnen opportuniteiten gemist worden, er wordt onzekerheid in de organisatie gecreëerd. Een vroegere collega van me had daar een zeer duidelijk standpunt over: liever een slechte beslissing van het management dan geen beslissing. Het is niet mogelijk om alles vooraf te weten en dus moet je wel risico's nemen. Trouwens, meer informatie maakt de beslissing zelden gemakkelijker.

Je zou denken dat dit soort situaties typisch van toepassing is op management beslissingen maar het is in elke omgeving relevant. Beroepsmatig houd ik me veel

bezig met het opzetten en analyseren van proeven. Dat is zeer technische materie en ook daar moet je meerdere beslissingen nemen: welke factoren zal ik in mijn onderzoek opnemen, hoeveel niveaus zal ik testen voor elke factor, welke factorinstellingen zal ik aan die niveaus toekennen? Allemaal vragen die moeten beantwoord worden en waarvan de antwoorden gevolgen hebben voor de kost van de proeven en voor de kans op succes. De beste proef kan je opzetten als je het verband tussen de factoren en het resultaat kent. Maar dan heb je natuurlijk geen proef meer nodig.

Zo zit het leven nu eenmaal in elkaar: de beste beslissing kan je nemen als je weet wat het resultaat ervan zal zijn. Alleen weet je dat nooit helemaal zeker. Gelukkig, zo blijft het leven boeiend

Om op die Oosterweelverbinding terug te komen: maak u geen zorgen, dat komt dik in orde. Alles wat Vlaanderen zelf doet; doet het beter. En bovenal: het wacht niet, het treuzelt hoogstens een beetje.